

תקציר

המחקר מבקש לבחון את האופן בו מיקור חוץ ונוכחות מדריכים חיצוניים במסגרת פרויקט "מסע ישראלי" משפיע על מעמד המורה, דימויו העצמי ויכולותיו המקצועיות. פעילות עמותות בבתי-ספר – ש"מסע ישראלי" הוא חלק מכך - היא תופעה המשקפת מגמת הפרטה כללית הפוקדת את השירותים החברתיים בישראל, ואת מערכת החינוך בפרט. תהליכים אלו מתקיימים ברמות שונות לאורך שלושת העשורים האחרונים, ומיקור החוץ הינו ביטוי מובהק להם. מיקור החוץ, והשפעתו על מורים, הודגם ונבחן בעבודה זו על ידי פרויקט "מסע ישראלי", המציג את האופן בו מדריכים חיצוניים באים במגע ישיר עם מורים ומעבירים תכנים חינוכיים.

הנחת המחקר הינה שכניסתם של מדריכים חיצונים מטעם "מסע ישראלי" מערערת את מעמד המורים ויכולותיהם המקצועיות כאנשי חינוך. בכך, פעילות מדריכי "מסע ישראלי", המחליפה בפועל את הצוות החינוכי הבית-ספרי בתחומים הנתפסים כערכיים, דוחקת את המורים לעמדה בה הם נתפסים בעיני תלמידיהם ובעיני עצמם, כשוליים ביחס לסוגיות ערכיות וחברתיות. אוכלוסיית המחקר בה התמקדתי הינה מורים שהשתתפו ב"מסע ישראלי" כמלווים מטעם בית-הספר. אלו מילאו תפקידים שונים כרכזי שכבה, רכזים חברתיים, מורים מקצועיים או מחנכי הכיתות. כחלק מהמחקר נערכו 15 ראיונות אנונימיים עם מורות ומורים מבתי-ספר ברחבי הארץ.